

ORSZÁGOS TALÁLMÁNYI HIVATAL
ELNÖK

TPB-65/79. ~~XXVII-520/79~~

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA!

137/104

Eln. 72/II/1979/2.

Tárgy: Jelentés megküldése

T é t é n y i Pál
elvtársnak,
a Tudománypolitikai Bizottság
titkára
B u d a p e s t

Várossal!
Kapják meg a
TPB tagjait a
Mokéval együtt!
11/89
D. P.

Kedves Tétényi Elvtárs!

A Tudománypolitikai Bizottság 1979.II.félévi munkatervének megfelelően benyújtom az Országos Talál-
mányi Hivatal tevékenységének továbbfejlesztésére irá-
nyuló intézkedésekről szóló jelentésemet.

B u d a p e s t, 1979. november 12.

Elvtársi üdvözlettel:

[Handwritten signature]
/: Dr. Puzsai Gyula :/

Melléklet: 50 pld.

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-84-b-65/1979. (10. dosszié)

ORSZÁGOS TALÁLMÁNYI HIVATAL
ELNÖK
Eln. 72/II/1979/2.

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA!

J E L E N T É S

a TUDOMÁNPOLITIKAI BIZOTTSÁGHOZ

az Országos Találmányi Hivatal tevékenységének
továbbfejlesztésére irányuló intézkedésekről

Egyetért:

ÁH: Vallus Pál
EüM: Dr. Juszt Lajos
ÉVM: Dr. Szabó János
IM: Dr. Szilbereký Jenő
KGM: Müller István
Kip.M: Dr. Szabó Imre
KPM: Urbán Lajos
KSH: Dr. Kiss Albert
MNB: Pulai Miklós
MTA: Márta Ferenc
MüM: Dr. Rácý Albert
NGKT: Szita János
NIM: Dr. Juhász Ádám
OKISZ: Mészáros Vilmos
OM: Knopp András
OMFB: Dr. Papp László
OT: Dr. Hetényi István
OVH: Dr. Breinich Miklós
PM: Madarasi Attila
SZOT: Juhász Ottó

Észrevételt tett:

MÉM: Vánca Jenő

ORSZÁGOS TALÁLMÁNYI HIVATAL

ELNÖK

Eln. 72/II/1979/2.

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA!

Készült 70 pld-ban

1 pld. 15 old.,

ez az 1. pld.

Tárgy: Az Országos Találmányi Hivatal tevékenységének továbbfejlesztésére irányuló intézkedések

J E L E N T É S

a TUDOMÁNPOLITIKAI BIZOTTSÁGHOZ

I.

Az iparjogvédelem helyzetéről, népgazdasági szerepéről, nemzetközi összefüggéseiről és továbbfejlesztésének irányairól szóló 30.022/1978. TPB számú határozat 3.a/ pontja előírta, hogy az iparjogvédelmi tevékenység továbbfejlesztése érdekében át kell tekinteni az Országos Találmányi Hivatal tevékenységét és tovább kell növelni annak hatékonyságát oly módon, hogy az együttjárjon a szabadalmi jogszabályok továbbfejlesztésével, a találmányokkal kapcsolatos jogvédelem és ösztönzés fokozásával, valamint a szabadalmazási eljárás egyszerűsítésével és gyorsításával, az átfutási idők csökkentésével.

Ennek a feladatnak a végrehajtásával összefüggésben - a 30.017/1979. TPB számú határozat szerint - az Országos Találmányi Hivatal elnökének 1979. novemberében jelentést kell tennie a Tudomáspolitikai Bizottsághoz a Hivatal tevékenységének továbbfejlesztésére irányuló intézkedésekről.

A Tudomáspolitikai Bizottság határozatának megfelelően a jelentés az Országos Találmányi Hivatal tevékenységének két területére, nevezetesen

- a találmányokkal kapcsolatos jogvédelem és ösztönzés fokozására, valamint
 - a szabadalmi engedélyezési eljárás egyszerűsítésére és gyorsítására, az átfutási idők csökkentésére
- összpontosítva vázolja a megtett, valamint a továbbfejlesztéshez szükséges intézkedéseket.

II.

A találmányi jogvédelem és ösztönzés fokozását, valamint a szabadalmazási eljárás egyszerűsítését és gyorsítását, az átfutási idők csökkentését az Országos Találmányi Hivatal 1979-ben is kiemelten fontos feladatának tekintette, aminek érdekében számos intézkedés született. Ezek részben már a gyakorlati munkában realizálódnak, részben pedig a jövőben teendő intézkedések előkészítését, megalapozását szolgálják.

1/ Kidolgozásra került a továbbfejlesztés átfogó koncepciója, amely konkrétan meghatározza a jogszabály-módosítási, a nemzetközi és a hivatali belső feladatokat egyaránt. E körben jogszabály-tervezetek készültek, s megtörtént, illetőleg folyamatban van azok egyeztetése.

2/ Több intézkedés született az eljárás gyorsítása, az átfutási idők csökkentése érdekében, a belső lehetőségek fokozott kihasználásával. A Hivatal kiterjesztette az ügyvitelgépesítést, az anyagi ösztönzési lehetőségeket a régi ügyek mielőbbi befejezésére összpontosította, stb.

3/ Intézkedések történtek a Szabadalmi Tár bővítése és korszerűsítése céljából, új tárolási lehetőséget biztosító helyiségek megszerzésére.

4/ Fejlődött a szabadalmi elbírálói tevékenység kapcsolata a gazdasági ágazatokkal, ami - a gazdaságpolitikai

szempontok fokozottabb érvényesítése révén - kedvezően befolyásolja az engedélyező munka színvonalát.

5/ A Hivatal 1979-től tájékoztató jelentéseket készít a szabadalmi adatokból levonható műszaki fejlesztési tendenciákról, s azokat az érdekelt irányító szervek rendelkezésére bocsátja.

6/ A nemzetközi kapcsolatok fejlesztése körében megtörtént a Szabadalmi Együtműködési Szerződés megerősítésre való előkészítése, tovább folyt a Párizsi Uniós Egyezmény felülvizsgálatának előkészítése; a KGST-együtműködésben folytatódott a jogvédelmi rendszer tökéletesítését célzó megállapodások és módszertani anyagok kidolgozása. A kétoldalu kapcsolatok keretében az osztrák hivatal térítésmentesen megküldi a magyar eredetű szabadalmi bejelentések kutatási jelentéseit.

III.

A találmányokkal kapcsolatos jogvédelem és ösztönzés fokozását célzó, a jövőben megvalósításra váró intézkedések - jellegüket tekintve - az alábbi két fő csoportba sorolhatók:

- a találmányok kidolgozása és hasznosítása gazdasági eszközökkel való helyes ösztönzésének biztosítása az 1980-ban bevezetésre kerülő általános gazdasági szabályozó rendszer keretében, annak szerves részeként;
- a hazai szabadalmi jogi szabályozás megfelelő továbbfejlesztése, a találmányokkal kapcsolatos jogalkalmazás törvényességének és egységességének további megszilárdítása, valamint a találmányok fokozott külföldi jogi védelmének biztosítása nemzetközi szerződések alapján.

.1.

Az előbbiek közül a jelentés csak a szabadalmi-találalmányi jog területén szükséges intézkedések, hazai és nemzetközi feladatok meghatározását tartalmazza. A gazdasági szabályozás körébe tartozó találalmányi vonatkozású feladatokkal és intézkedésekkel a Tudománypolitikai Bizottság számára készített külön anyagok foglalkoznak/a 30.022/1979.számú TPB-határozat alapját képező OMFB-PM-MNB-OTH előterjesztés az innovációt előmozdító intézményi és vállalati rendszer fejlesztéséről, valamint az OTH elnökének közbenső tájékoztatója a találalmányok kidolgozása és hasznosítása ösztönzésének és tervezésének várható helyzetéről az 1980-tól életbelépő új szabályozórendszer és tervezési irányelvek feltételei között/.

1/ A hatályos szabadalmi jogszabályok - az 1969. évi II.törvény és végrehajtási rendelkezései - a népgazdaság irányítási rendszerével összhangban és a nemzetközi kötelezettségeket figyelembe véve korszerűen rendezték a találalmányok jogi védelmének kérdéseit; ez a szabályozás alapjaiban megfelel a mai társadalmi-gazdasági feltételeknek és igényeknek is.

Napjainkban ugyanakkor - a szerzett tapasztalatokra, a megnövekedett műszaki-gazdasági követelményekre figyelemmel - időszerűvé vált a szabadalmi jog átfogó felülvizsgálata, s annak eredményeként a szabályozás továbbfejlesztése.

A szabadalmi jogszabályok továbbfejlesztése keretében a találalmányokkal kapcsolatos jogvédelem és ösztönzés fokozásának feladatai a következők:

a/ A hatályos jogi szabályozás mind a szabadalmast, mind pedig a szolgálati találalmány feltalálóját megillető díjazás mértékének meghatározását gyakorlatilag teljesen a felek szerződés-kötési szabadsága, illetőleg - jogvita esetén - a bírósági mérlegelés körébe utalta.

Ez a díjazási rendszer kétségtelenül fejlődést jelentett a korábbi szabályozás merev, a gyakorlatban is mechanikusan alkalmazott rendelkezéseihez képest; e téren számottevő eredmények is felmutathatók.

A megnövekedett vállalati felelősség tulzott óvatossághoz vezet, a pereskedés visszatartja a hasznosítást, és a feltalálót egyéb hátrányoknak teszi ki, a szerződéskötést sok esetben szubjektív szempontok befolyásolják. A bíróságok által alkalmazott díjmegállapítási elvek sem képesek pótolni a jogi szabályozás hiányosságait.

Ezért a díj mértékére vonatkozó szabályokat módosítani szükséges, mind a szabadalmi jogosultak, mind a szolgálati találmányok feltalálói vonatkozásában.

Ennek során indokolt megőrizni azt az elvet, hogy a díjat az összes körülmény értékelése alapján kell megállapítani, ugyanakkor meg kell szabni a legfontosabb támpontokat, a díjazás határait.

b/ A szolgálati találmányokkal kapcsolatban a hatályos jogi rendezés helyes elve az, hogy a szolgálati találmánnyal a munkáltató a saját gazdasági érdekeit szolgáló bármilyen módon rendelkezhet, a feltaláló érdekeit pedig az ehhez igazodó díjazási igény biztosítja; a feltaláló a rendelkezési jogot csak akkor szerzi meg, ha az a munkáltató érdekeivel nem ellenkezik.

Ez az elv viszont nem érvényesül teljes következetességgel.

A szabályozás olyan értelmű módosítása szükséges, hogy a munkáltató ne akadályozhassa meg a feltalálót a szabadalom megszerzésében és fenntartásában, ha ez a saját érdekeit egyáltalán nem érinti; a munkáltató a feltaláló díjigényének érvényesítését eljárási manőverekkel ne nehezíthesse meg, a feltalálóval kötött szerződésben egyes értékesítési formák esetére ne zárhassa ki a díjazást, a szabadalom megszűnése esetén ne követelhesse vissza a díjat, ha maga is élvezte a szabadalom előnyeit.

A közérdek pedig a díjazási szerződések megkötésével kapcsolatos összeférhetlenségi szabályok pontosítását teszi szükségessé.

c/ A hatályos szabadalmi jogszabályok nem biztosítják a találmányok kifejlesztésével és hasznosításával kapcsolatban a többletmunkát és kockázatot vállaló vezetők és műszaki szakemberek ösztönzését. A gyakorlatban kialakult kényszermegoldások vesztegetés jellege a közérdekkel ellenkezik, ugyanakkor megrövidíti a feltalálót, s a közreműködő számára sem nyújt biztonságos ösztönzést.

Ezért jogszabályi uton be kell vezetni a közreműködői díj intézményét, amely önálló jogcímen megfelelő érdekeltséget teremt a találmányok kifejlesztését és hasznosítását munkaköri kötelességen felüli teljesítménnyel előmozdító vezetők és műszaki szakemberek számára.

Külön meg kell vizsgálni a közreműködői díj pénzügyi forrásainak lehetőségeit.

d/ Vizsgálni kell annak - a több országban alkalmazott - megoldásnak egy későbbi időpontban való bevezetését, amely a szabadalmi oltalom körébe tartozónak tekinti azt a megoldást is, amely egyes igényponti ismérvek /un. jellemzők/ helyett a szakember számára kézenfekvően egyenértékű /ekvivalens/ ismérveket tartalmaz.

Ezzel - a jogbiztonság sérelme nélkül - elkerülhetővé válnának azok a méltánytalan esetek, amikor az egyébként értékes találmányok az igénypontszövegezés nyilvánvaló elvétései miatt válnak érvényesíthetetlené.

e/ A szabadalmi illetékek felülvizsgálata és módosítása több ok miatt is időszerű.

A gazdasági környezet változásai miatt szükséges felülvizsgálni az oltalommal kapcsolatos ráfordítások szabályozó szerepét az értékes megoldások kiválasztásában, s ehhez képest indokolt újra megállapítani a bejelentési és a szabadalmi fenntartási illetékek mértékét. Az 1-20. évi fenntartási illetékek - jelenleg 107.000,- Ft-ot kitevő - teljes összegének emelése helyett ezen összeg nagyobb részének a 10. évig terjedő időszakra való átcsoportosítása lehet indokolt.

A jogbiztonság követelménye miatt a szabadalmi fenntartási illeték megfizetésére megszabott hat hónapos türelmi idő elmulasztása jelenleg semmilyen alapon nem menthető ki, az a szabadalmi oltalom megszűnését eredményezi. Egészen rendkívüli körülmények között mégis helyes és méltányos volna kivételt tenni /pl. a jogosult eszméletlen állapota esetén/. Az adminisztrációs hiba miatt tévesen megállapított megszűnés orvoslását pedig célszerű lenne az Országos Találmányi Hivatalnál biztosítani.

f/ A jogbiztonság fokozása, valamint a jogegység igénye szükségessé teszi a Polgári Törvénykönyv rendelkezésének átvételét a szabadalmi jogba az eszmei kárért való kártérítési felelősséggel kapcsolatban.

g/ A hatályos szabadalmi jogszabályok szerint a növény- és állatfajták szabadalmazhatók; az ezzel kapcsolatos eljárások az Országos Találmányi Hivatal hatáskörébe tartoznak. A növény- és állatfajták jogi védelme tehát a szabadalmi rendszer keretében valósul meg.

A növény- és állatfajtákra az állami minősítésről szóló jogszabályok is vonatkoznak. Köztermesztésbe vagy köztenyésztésbe venni csak állami minősítésben részesített fajtát lehet. A minősített fajta nemesítője egyszeri díjazásban részesül, amely nem igazodik a termesztés eredményéhez.

A növény- és állatfajták szabadalmi oltalma és állami minősítése egymástól eltérő célokat szolgál, az egyik a másik szerepét nem töltheti be; a két jogintézmény nem vonható egybe.

Reális igényként jelentkezik ugyanakkor a hatékonyabb összhang biztosítása, ideértve a kétféle eljáráshoz szükséges vizsgálatok jogi összekapcsolását, valamint a szabadalmi oltalom és az állami minősítés feltételeinek lehetőség szerinti egységesítését.

Indokolt viszont továbbra is a szabadalmazott fajtákra a találmányi érdekeltségi és díjazási rendszert fenntartani, valamint a szabadalmi eljárásokat az Országos Találmányi Hivatal hatáskörében tartani.

A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium
nem tartja megoldhatónak a két intézmény összekapcsolását; az új növény- és állatfajták minősítését és a nemesítők jogvédelmét külön kívánja szabályozni.

h/ Vizsgálni kell a számítógép-programok /software/ jogi védelmének lehetőségeit, a hazai és a nemzetközi fejlődés irányainak figyelembevételével; a hazai jogi szabályozásra a kérdés nemzetközi rendezése után kerülhet sor.

2/ A találmányokkal kapcsolatos jogvédelem és ösztönzés hatékony eszközt képezi a külföldi oltalom megszerzését biztosító nemzetközi rendszer.

Hazánk számos ilyen jellegű nemzetközi szerződésnek részese mind a KGST, mind pedig az ENSZ szakosított szervezete, a Szellemi Tulajdon Világszervezete keretében, s mindkét együttműködési terület eddig is jelentős eredményeket mutatott fel.

A nemzetközi iparjogvédelmi kapcsolatok terén a jelenlegi időszakban a következő főbb feladatok megoldásával kell hozzájárulni a találmányokkal kapcsolatos jogvédelem és ösztönzés fokozásához:

**Magyar Országos
Levélár**

XIX-P-84-b-65/1979, (10. d. o. m.)

a/ A KGST-tagországok egységes találmányi oltalmi okiratáról szóló megállapodásról a szovjet találmányi hivatal elnökével folytatott legutóbbi tárgyalásokon - az eddigiektől eltérően - megértés mutatkozott a magyar érdekek szempontjából alapvetően fontos elvnek az elfogadásáról, hogy az oltalmat a bejelentő választása szerint szabadalmi vagy szerzői tanusítványos formában engedélyezik, s ehhez igazodnak majd a hasznosítási és anyagi érdekeltségi feltételek az egyes tagországokban. Egy ilyen álláspont gyakorlati eredményei csak a jövőben mutatkoznak meg.

A Megállapodás megkötése és alkalmazása várhatóan fel fogja lendíteni az egymás országaiba irányuló bejelentéseket és a talál-

mányok kölcsönös előnyökön alapuló hasznosítását, s fokozza a jogok tekintélyét és stabilitását.

b/ A Szellemi Tulajdon Világszervezete keretében megkötött Szabadalmi Együtműködési Szerződés megerősítését célzó előterjesztés 1979-ben benyújtásra kerül a Minisztertanácshoz.

A Szerződés alapján a résztvevő országokban egyetlen bejelentés megtételével lehet a találmányok jogi oltalmát megszerezni, egyfajta alaki követelmények szerint. A szabadalmi kutatást, illetőleg elővizsgálatot nemzetközi kutatási /elővizsgálati/ szervek végzik; az oltalmat a tagországok találmányi hivatalai engedélyezik, saját nemzeti jogszabályaik alapján.

A Szerződés ezáltal megbízhatóbbá, egyszerűbbé, olcsóbbá és gyorsabbá fogja tenni a találmányok - köztük a magyar találmányok - jogi oltalmának több országban való megszerzését.

IV.

A szabadalmi eljárások törvényes, a gazdaságpolitikai követelményeknek megfelelő, egyszerű és gyors elintézése az Országos Találmányi Hivatal súlyponti feladata, s nagyrészt ennek eredményességén múlik a hivatali munka megítélése.

A szabadalmi engedélyezési ügyek intézése a szükséghez képest hosszadalmas, körülményes, az átlagos átfutási idő túlzottan hosszú, ezért a munka hatékonysága nem kielégítő. A szabadalmazási eljárás egyszerűsítése és gyorsítása, az átfutási idők csökkentése iránt támasztott elvárások indokoltak.

Az eljárás egyszerűsítésére és gyorsítására, az átfutási idők csökkentésére irányuló célkitűzések eléréséhez szükséges:

- egyes jogszabályi rendelkezések korszerűsítése;
- a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése;

- a meglevő hivatali kapacitás jobb kihasználása és lehetőség szerinti bővítése.

1/ A hatályos szabadalmi jogszabályok - a jogalkalmazás törvényességéhez és egységességéhez fűződő általános érdekek, valamint a szabadalmi ügyek természetéből eredő sajátosságok figyelembevételével - helyesen és tulnyomóan a mai követelményeknek is megfelelően rendezték az eljárási kérdéseket. Jelentős mértékben ennek tulajdonítható, hogy a jogbiztonság megszilárdult, s kellően érvényesülnek a törvényességi garanciák.

Ugyanakkor megállapítható, hogy egyes szabályok nem hatnak megfelelően az eljárások egyszerűsítése és gyorsítása, az átfutási idők csökkentése irányában. A szabadalmi jogszabályok továbbfejlesztésének feladatai e téren a következők:

a/ A teljes vizsgálat mellett fakultative alkalmazott halasztott vizsgálati rendszernek elvben lényeges előnye, hogy a vizsgálat második /a munkaigényesebb/ szakaszát csak akkor kell elvégezni, ha időközben beigazolódott a találmány iránti valóságos társadalmi igény; az "életképtelen" megoldások maguktól kirostálódnak.

Elvi helyessége ellenére a halasztott vizsgálat nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

Ahhoz, hogy a halasztott vizsgálat betölthesse szerepét a szabadalmi eljárások rendszerében, indokolt a halasztott vizsgálat elől elzárt szakterületek szűkítése, a bejelentő ösztönzésének megteremtése /célszerűen a fenntartási illetékek megfizetése körében/, valamint a módosításra vonatkozó szabály megváltoztatása.

b/ A szabadalmi eljárások gyorsítását, az átfutási idők csökkentését - legalább relative - előmozdítaná meghatározott szabadalmi ügyek soronkívüli intézésének /előresorolásának/ bevezetése.

.1.

A soronkívüli intézést egyrészt azokra a bejelentésekre nézve indokolt bevezetni, amelyek a fejlesztési programok kiemelten fontos területeire esnek; másrészt a bejelentők is kérhetnék a soronkívüli intézést, amennyiben a találmány hasznosítása már megkezdődött.

c/ Időszerű az eljárás gyorsításához egy olyan jogszabályi rendelkezés bevezetése, amely - több ország előírásaihoz hasonlóan - arra kötelezné a bejelentőt, hogy a találmánnyal kapcsolatban más országok szabadalmi eljárásai során végzett vizsgálatok eredményét bocsássa az Országos Találmányi Hivatal rendelkezésére.

d/ Szükséges egyes eljárási illetékek oly módon történő megállapítása, hogy az jobban ösztönözzön az elvárható - az eljárás gyorsításához szükséges - bejelentői és képviselői magatartásra.

e/ Időszerű a szabadalmi bejelentések alaki követelményeinek a nemzetközi szerződésekben meghatározott alakiságokkal való összhangba hozatala. Ez a hivatali és a bejelentői munkát egyaránt egyszerűbbé teszi.

f/ A hatályos szabadalmi jogszabályok szerint akkor folytatható a szolgálati találmány feltalálójával az eljárás, ha a munkáltató ismételt hivatali felhívás ellenére sem pótolja a bejelentés hiányosságait, vagy nem teszi meg a szükséges nyilatkozatot.

A gyakorlat beigazolta, hogy a másodszori felhívás rendszerint eredménytelen, tehát indokolatlanul húzza el az eljárást.

g/ Ugyancsak felesleges terhet jelent az az előírás, amely szerint a szabadalmi eljárás céljából nemcsak az új, hanem az ismert /és másutt hozzáférhető/ mikroorganizmus törzset is letétbe kell helyezni.

. / .

h/ A jogszabály nem kellő egyértelmősége miatt jelenleg lehetőség van arra, hogy az ügyfelek a nem érdemi jellegű közzétételi határozatok ellen is bírósághoz forduljanak, továbbá olyan hiányokat is pótolhassanak a birói eljárásban, amelyeket hivatali felhívásra nem pótoltak; e szabályok pontosítása szükséges.

2/ A szabadalmazási eljárás egyszerűsítését és gyorsítását, az átfutási idők csökkentését jelentősen előmozdithatja a nemzetközi együttműködés lehetőségeinek fokozott kihasználása mind a KGST, mind a Szellemi Tulajdon Világszervezete keretében, mind pedig a kétoldalú kapcsolatokban. Az e téren jelentkező feladatok a következők:

a/ A szerzői tanusítványok és az egyéb találmányi oltalmi okiratok kölcsönös elismeréséről szóló /1975-ben megkötött/ KGST-megállapodás a párhuzamos vizsgálatok kiküszöbölésével kölcsönösen jelentős munkaterhek alól szabadithatja fel a társhivatalokat.

A Megállapodás azonban nem működik kellő hatékonysággal, szorgalmazni kell a lehetőségek jobb kihasználását.

b/ Az eljárás gyorsítása szempontjából is nagy jelentősége lesz az egységes találmányi oltalmi okirat-ról szóló KGST-megállapodásnak, amely alapján az eljárás nagy részének lefolytatása nem a tagországok hivatalira fog hárulni.

c/ A KGST-tagországok találmányi hivatalai vezetői Értekezlete keretében befejezéshez közelednek azok a munkálatok, amelyek a találmányi bejelentések elbírálásával kapcsolatos egységes módszertani anyagok kidolgozását célozzák.

d/ A Szabadalmi Együttműködési Szerződés megerősítése várhatóan nagy mértékben hozzá fog járulni a szabadalmi eljárások egyszerűsítéséhez és gyorsításához. A nemzetközi kutatási, illetőleg elővizsgálati szervek jelentéseinek megküldése

tehermentesíteni fogja az Országos Találmányi Hivatalt is.

E téren fontos feladat a nemzetközi bejelentések speciális feladatainak színvonalas intézésére való felkészülés is.

e/ A magyar-szovjet hivatalközi kapcsolatokban előreláthatólag 1979. decemberében kerül megkötésre egy olyan keretmegállapodás, amelynek alapján a szovjet hivatal - térítés ellenében - 3 hónapon belül végez szabadalmi kutatást és érdemi vizsgálatot magyar bejelentésekre nézve. A tervek között szerepel a két hivatal vizsgálati eredményeinek térítésmentes cseréje is meghatározott bejelentésekre nézve.

3/ A szabadalmi eljárások gyorsításához, az átfutási idők csökkentéséhez nagyban hozzájárulhat az Országos Találmányi Hivatal meglévő kapacitásának hatékonyabb kihasználása a munkaszervezés korszerűsítése, az ügyintézési-ügyviteli módszerek továbbfejlesztése révén. Ugyanakkor elengedhetetlen feltétele a célok elérésének a kapacitás lehető bővítése, a Hivatal személyi és tárgyi feltételeinek folyamatos javítása. Ezen a területen a megoldásra váró főbb feladatok a következők:

a/ A szabadalmi engedélyezési munka személyi feltételei kedvezőtlenek.

A szabadalmi ügyintézők száma az elintézésre váró ügyek mennyiségéhez és az elvárható befejezésekhez képest alacsony, a folyamatban lévő ügyek száma pedig egyre nő.

Megfelelő szakemberek felvétele - az anyagi elismerés rendelkezésre álló lehetőségei miatt - nehézségekbe ütközik. Nagyrányu a fluktuáció, ami a hosszú betanulási idő miatt különösen hátrányos; az időben való pótlás akadályokba ütközik. Az ügyintézőket - az e téren tett intézkedések ellenére - ma is jelentős munkaráfordítást igénylő adminisztrációs feladatok terhelik. Gondot okoz szakmai és iparjogvédelmi továbbképzésük megszervezése, ami tevékenységük hatékonyságának és színvonalának rovására megy.

Ilyen módon a szabadalmi munka személyi feltételei összességükben jelenleg nem kielégítők; a szabadalmazási eljárás meggyorsításához, az átfutási idők csökkentéséhez a feltételek lényeges javítására van szükség.

Ennek érdekében szervezeti és személyi átcsoportosításokkal, a lehetőségek szerinti felvételekkel biztosítani kell a szabadalmi ügyintézői létszám növelését. Gondoskodni kell továbbá a megüresedő helyek időben való betöltéséről. A munkaerő-problémák megelőzése, a fluktuáció csökkentése céljából fokozottan alkalmazni kell az ösztönzési eszközöket, meg kell oldani az idegen nyelvtudás megfelelő elismerését.

Az ügyintézőket az adminisztrációs jellegű munkák alól - az ügyvitelgépesítés további kiterjesztésével, az osztályok ilyen jellegű munkájának más alkalmas módon való megszervezésével - tehermentesíteni kell.

Ugyanakkor fokozni kell a követelményeket a munka hatékonysága, a munkafegyelem terén az érdemi feladatok ellátásában: az elbírálói munka mennyiségi és minőségi színvonalában, a gazdasági ágazatokkal való rendszeres kapcsolattartásban, a műszaki fejlődés tendenciáinak a szabadalmi adatok alapján való vizsgálatában és prognosztizálásában, stb.

Folytatni kell az ügyintézők szakmai továbbképzését a jogalkalmazás módszertani kérdéseiben, be kell fejezni a szabadalmi ügyintézés módszertani utmutatójának elkészítését.

Várhatóan olyan új feladatok is jelentkeznek, amelyeket a Hivatal a szabadalmi ügyintézők útján oldhat meg eredményesen. Ilyennek látszik a találmányok bizonyos központi előszelekciója népgazdasági hasznosíthatóságuk, gazdaságpolitikai értékük szempontjából, az innovációt előmozdító MNB-tevékenységgel kapcsolatban.

b/ A szabadalmi engedélyezési eljárás gyorsítása olyan szervezési intézkedéseket is igényel, mint az egyes munkafázisok közötti állásidő csökkentése, az ellenőrzési feladatok elvégzésének gyorsítása, egységes nyilvántartási rendszer bevezetése, a szabadalmi közlemények és a szabadalmi

leírások nyomdai átfutásának csökkentése.

c/ Az Országos Találmányi Hivatalban a szabadalmi ügyintézési munka tárgyi feltételei összességükben nem kielégítők.

A munkahelyek túlszűfoltak, az ügyfelekkel való tárgyalás lehetősége nem megoldott. A jelenlegi időszakban a feladatot a legégetőbb elhelyezési gondok megoldása képezi, a székházban - egyes társintézmények elköltözése után - felszabaduló helyiségek használatbavétele útján.

A Szabadalmi Tár lehetőségei jelenleg a felbecsülhetetlen értékű szabadalmi információs anyag állagának megóvását sem teszik lehetővé, s a szabadalmi leírásoknak csak mintegy egy negyede hozzáférhető a kutatás számára. Ilyen módon mind a szabadalmi eljárásokhoz szükséges újdonságvizsgálat, mind az egyéb szabadalmi információs tevékenység tárgyi feltételei kifejezetten rosszak.

A tévlati cél eléréséig - korszerű szabadalmi információs központ létrehozásáig - is intézkedések szükségesek a Szabadalmi Tár helyzetének, a szabadalmi információs tevékenység feltételeinek javítása érdekében. Új tárolási, elhelyezési lehetőségek - folyamatban lévő - megteremtésén kívül foglalkozni kell az információs tevékenység gépesítésével, a nemzetközi adatbankok hasznosításának fokozásával, valamint a szabadalmi információs tevékenység komplex rendszertervének kidolgozásával.

V.

Kérem a jelentés tudomásulvételét.

B u d a p e s t, 1979. november 12.

Magyar Országos
Levéltár

Dr. Pusztai Gyula
Dr. Pusztai Gyula

az Országos Találmányi Hivatal
elnöke